

ST.

2. APRIL 1948
60. ÅRGANG
NUMMER 13-14

FRAM KRISTMENN FRAM

OLAV

INNHOOLD SFORTEGNELSE:
IKKE FRIHET BARE, MEN OPPSTANDELSE OG GJENFØDELSE - BISKOPENS PÅSKEPREKEN - JESU HJERTE-ANDAKTEN - KATOLSKE PROFILER - EN OPPSIKTSVEKKENDE KONVERSJON - ST. OLAVS FORBUND

IKKE FRIHET BARE, MEN OPTSTANDELSE OG GJENFØDELSE

Filosofen Thomas Hobbes sa en gang om den katolske Kirke at den var som et spøkelse tronende på graven av det romerske keiserrike. Det samme kan til dels også sies om den moderne demokratiske ideologi i det forhold den har til Kirken. Til dels, fordi den eneste grav Kirken kjenner er den Hellige Grav som har oppstandelsen til utgangspunkt. Hobbes hatet Kirken av hele sitt hjerte som et mørkets kongedømme, og likesom andre totalitære etter ham, strevet han etter å gjøre den sivile makt til den første, sterkeste og altgjennomtrengende. Der skulle ikke levnes noen plass for åndelig autoritet. Han så bare hva Kirken hadde arvet fra den romerske stat når det gjelder organisasjon og imperium, men han glemte alt det nye og vesentlige som fulgte i dens fotspor og som det romerske keiserrike helt ubevisst hadde gitt næring til.

I dag er verden full av folk som bruker ord og uttrykk som de er helt på det rene med ikke helt stemmer med virkeligheten — ord som nærmest føles klosset og overdrevne ved det politiske preg de har fått. Folk vet at når de sier at de har til oppgave å forsvare og utbre demokratiet, kan de få det ubekvem med definisjonene, for det er nå likevel ikke riktig hva de mener. De ønsker å forsvare en viss høy vurdering av mennesket som individuell person og konsekvent støtte opp om de institusjoner og til-

tak som gjenspeiler og opprettholder denne vurderingen. I virkeligheten er det en håp og kjærlighetsakt de gjør: De lover seg selv å forsvare noe som i virkeligheten er en del av — og vel og merke bare en del av en nedarvet kristen åpenbaring.

Ovenikjøpet er denne innstillingen tapetsert med usannheter og halve sannheter. Og det er her årsaken hovedsakelig ligger til at den vestlige verden med all sin goodwill har så vanskelig for å gjøre noe effektivt framskritt. Ved selve hjertet til den demokratiske ideologi som våre samtidige har satt seg fore å forsvare, myldrer det av forvirrede, evasive og motsigende begreper. Den moderne troen på demokratiet er en blanding av bekjennelser som direkte er nedarvet fra den katolske Kirke og påstander ment til å forsvare menneskets suverenitet og frihet fra forpliktelse overfor andre enn seg selv. Den kristne som tar del i forsvaret av hele arven mot delvise moderne perversjoner og helhjertede heresier er ikke desto mindre hele tiden klar over at det er en blandet arv han forsvarer og at meget av den er arven etter en revolt mot den reddende åpenbaring, en revolt som i seg selv var naturlig avlet av de onder som nå truer med å odelegge denne arven.

Da den kristne påskefest nettopp er feiret, kan det være sunt både for troende og quasi-troende moderne mennesker å betrakte seg selv en stakket stund i lyset

VÅRE KIRKER på søn- og helligdager

OSLO

St. Olavs kirke, Akersvegen 1.

*Sokneprestkontoret, tlf. 41 41 61
(Prestegr. og Biskopen 42 52 87).*

Kl. 7: Stille messe.

Kl. 8.15: Fromesse m. preken.

Kl. 9.45: Low Mass. English Sermon.

Kl. 11: Høgmesse m. preken.

Kl. 19: Aftengudstjeneste.

St. Hallvards kirke, Urtegt. 29.

Fransiskanerne, tlf. 68 08 68.

Kl. 8: Fromesse.

Kl. 10.30: Høgmesse m. preken.

Kl. 17: Aftengudstjeneste.

St. Dominikus kirke, Neuberggt. 15.

Dominikanerne, tlf. 44 23 24.

Ingen gudstjenester. Se St. Katarina-hjemmet.

St. Katarina-hjemmets kapell,

Gjørstadgt. 8.

Kl. 8.15: Fromesse.

Kl. 10.30: Høgmesse m. preken.

Kl. 18: Aftengudstjeneste.

Jesu Hjerte kapell, Nyv. 17, Stabekk.

Soknepresten, tlf. 53 77 35.

Kl. 9.05: Fromesse.

Kl. 10.30: Høgmesse.

Kl. 17.45: Aftengudstjeneste.

Grefsen kapell, Gladsveg 23.

Prestegården, tlf. 37 45 90.

Kl. 9.30: Høgmesse. Kl. 17: Aft. gudstj.

Vår Frue Villas kapell, Montebello,

Smestad.

Prestegården, tlf. 55 81 21.

Kl. 9: Høgmesse. Kl. 16.30: Aft. gudstj.

ARENDAL:

St. Franciskus kirke, Tyholmen.

Soknepresten, tlf. 2209.

Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høgmesse.

BERGEN:

St. Paul kirke, Christiesgt. 16.

Soknepresten, tlf. 15 410.

Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

DRAMMEN:

St. Laurentius kirke, Cappelens gt. 1.

Soknepresten, tlf. 2019.

Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

FREDRIKSTAD:

St. Birgitta kirke.

Soknepresten, tlf. 1438.

Kl. 8.15: Ottemesse. Kl. 10.30: Høgm.

HALDEN:

St. Peter kirke, Kr. V.s pl. 1

Soknepresten, tlf. 1168.

Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

Kl. 19: Aftengudstjeneste.

HAMAR:

St. Torfinn kirke, Torvg. 113.

Soknepresten, tlf. 1751.

Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

Kl. 18: Aftengudstjeneste.

HAUGESUND:

St. Josef kirke, Haraldsgt.

Soknepresten, tlf. 3195.

Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11: Høgmesse.

Kl. 18: Aftengudstjeneste.

HØNEFOSS:

St. Theresia kirke, Vesterntangen.

Soknepresten, tlf. 266.

Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

KRISTIANSAND S.:

St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3.

Soknepresten, tlf. 4225.

Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

PORSGRUNN:

Vor Frue kirke, Sverresgt.

Soknepresten, tlf. 644.

Kl. 8: Fromesse. Kl. 11: Høgmesse.

Kl. 19: Aftengudstjeneste.

STAVANGER:

St. Svithun kirke, Dronningsgt. 8.

Soknepresten, tlf. 25 534.

Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

Aftengudstjeneste.

SYLLING:

St. Hallvard kapell.

Presteboligen, tlf. 9028.

Kl. 10.30: Høgmesse. Aftengudstj.

TØNSBERG:

St. Olavs kapell.

Soknepresten, tlf. 2238.

Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

Liturgisk kalender:

SØNDAG 4. APRIL: Hvitesøndag. Ep. I. Joh. 5, 4—10. Ev. Joh. 20, 19—31.

Mandag: Maria budskapsdag (henlagt fra 25. mars). *Tirsdag, onsdag torsdag, fredag:* ferieldager. *Lørdag:* Maria lordagsmesse.

SØNDAG 11. APRIL: 2. sønd. etter påske. Ep. 1. Pet. 2, 21—25. Ev. Joh. 10,

11—16. *Mandag:* Ferieldag *Tirsdag:* Hermenegildus, mart. *Onsdag:* Feiring av Kirkens vernehelgen, St. Josef. *Torsdag, fredag, lørdag:* oktavgdager for St. Josefsfesten.

SØNDAG 18. APRIL: 3. s. etter påske.

KUNNGJØRINGER:

«UNGDOMMEN TAR ORDET»

Under dette motto vil

Oslo Katolske Ungdomslag

torsdag 8. april kl. 20 i foreningslokalet, Akersveien 5, arrangere en propagandaaften for katolsk barne-, speider- og ungdomsarbeide.

PROGRAM:

1. «Visjon», (scenisk prolog til Ungdomsforbundet) enakter av **Henri Werring**. Iscenesatt av **Rolf Sand**.
2. Formannen i Norsk Katolsk Ungdomsforbund, **Torfinn Juell**: «Katolsk Ungdom og tiden».
3. Formannen i O. K. U. **Kjell Ruyter**: «Metoder i ungdomsarbeidet».
4. Barnedikt.
5. Ulveungeleder i Oslo 11. tropp **Jos. Bruce**: «Katolsk barnearbeid».
6. Troppsfører i Oslo 8. tropp **Berit Linnerud**: «Speidersaken».
7. Avslutning ved Pater **Knut Hansen**.

Er De forhindret fra å komme p. g. a. mindreårige barn, ring telef. 42 37 43 alle hyerd. 10—16 og vi skaffer Dem barnevakt.

Gled oss med Deres nærvær!

Ingen entré.

Arrangør: **O. K. U.**

ST. OLAV

KATOLSK UKEBLAD

Redaktør:

Dr. theol. I. Hansteen Knudsen.

Telefon 42 37 43. Akersv. 5, Oslo.

Redaksjon og ekspedisjon: Akersv. 5 I. Telefon 42 37 43.

St. Olavs eksp. og forlag: 9.30—16, unntatt onsdag. Lørdag: 9.30—13.

Utbetalinger kun tirsdag kl. 13—14.

Abonnementspris: Kr. 2.50 pr. kvartal, for utlandet + avisporto.

Abonnement tegnes i ekspedisjonen og på ethvert postkontor.

Annonser må være innsendt innen fredag aften.

av åpenbaringen og se hva for arme figurer står fram — dersom åpenbaringen altså er sann! De er mennesker som forkaster frelsen fra det høye i den form som er tilbudt dem, forkaster den for å vie seg til noe annet, til ganske andre oppfatninger av menneskets mål og hva det vil si å leve et godt liv. Oppror og avslag er de rette betegnelser for virksomheten de driver, og de må klassifiseres med svært mange andre folk og generasjoner forut for dem som vendte åpenbaringen ryggen og gikk sine egne veier, men etter hvert måtte innse at det bar imot dypet, fra den ene ulykke til den annen. I virkeligheten har alle onder som utgjør dette århundrets ulykkelige og tragiske hendinger sitt opphav i feiltanking og dårlig tenking i de nærmeste århundrene forut.

For så vidt kan de moderne mennesker føre i marken det store argument at de likesom sine nærmeste fedre har hatt en tvilsom betinget oppvekst — ettersom de har måttet venne seg til å se selv de største ting under skjev synsvinkel og kalle tingene med gale navn. Det er ikke vanskelig i dag for en mann å glimre med naturlig dyd, å ønske at sannhet og rettferd må triumfere, å tro at han er i sin fulle rett når han søker det gjennom midler som ifølge den kristne åpenbaring umulig kan føre fram. Han kan prosjektere og håpe på en verdensregjering som resultat av en utbredt felles avtale mellom en tilstrekkelig stor del av menneskeheten. Han kan ledes til helhjertet å underskrive den alminnelige oppfatning om et universelt samfunn, basert ikke bare på en felles moral, men på autoritet og rett. Han vil ofte ikke sjenere seg for å godta tanken om en kirke, bare den ikke kalles Kirken. Han vil forsøke å holde dette ganske store spørsmålet fra livet: Mon et slikt samfunn i virkeligheten ikke allerede besto på et visst tidspunkt i historien, mere autoritativt etablert, synlig, aktivt i vekst og mere i pakt med en verden i utvikling gjennom seklene? At fedrene «have eaten sour grapes and the children's teeth are set on edge» er historien om det tyvende århundres menneske kort fortalt — der han går og stiller med sitt, tynget og forvirret av reminissensene fra fedrenes synder og fornuftsmakeri, — de som forkastet Kirken til fordel for nasjonal storhet eller andre, lavere årsaker, eller de som i det forrige århundre forsøkte å avvise kravene en overnaturlig religion rettet mot dem.

Ett av resultatene — ennskjønt noe antisipert — var en underlig følelse av tomhet og nakenhet. Frihet er en stor ting, men det er ikke et program nok til å fylle ut et helt menneskeliv. I samme grad et menneske er fri, spør det seg selv hva det er fri til og hvorfor. En kan jo ikke godt fortape seg i det gjensvarende ekko om at en har sin frihet til å være fri! Den kristnes svar er jo her at «vår vilje er å gjøre Din vilje . . .». En moderne liberalist, Salvador de Madariaga, begynner sin studie over «The Fall of the Spanish American Empire» med sitatet: «Frihet er en betingelse, en måte i tilværet, ikke noe virkelig og positivt eksisterende» (Liberty is a condition, a way of being, not a real and positive being). Slik ser vi hvordan en sivilisasjon som tar friheten som livsprinsipp uten hensyn til noe annet, ingenting yter. Eller bringer negative resultater. Og dog hvor mange grandiose rekker av

menneskelige rettigheter passerer ikke i dag revy for øynene på mennesker som aldri evner å konkludere noe praktisk og positivt! Som program mot politisk tyranni, er det nok å stikke ut et hellig område. Men så må en gå videre, for livets mål hører ikke opp der politisk frihet er vunnet! Moderne mennesker vegrer seg for å innse at dersom de i frihetens høye navn nekter å akseptere visse ting som gode og andre som dårlige, noen tolerable, andre ikke, så er de fullt med på å gjøre saken lett for en eller annen Hitler eller Himmler til å komme i morgen og proklamere: Jeg velger å bruke min tanke-, ytrings- og handlingsfrihet til å samle disipler villige til å dele mine perverse og destruktive idéer om den beste måte å tilbringe menneskelivet på! Tragedien hos det moderne menneske er at det just har vært i den grad ivrige etter å bli emansipert, så ivrig etter å finne en verdensanskuelse som rettferdiggjorde dem til å vrake Kirkens autoritet, at det endte med å omfavne prinsipper som kunne bli, er blitt og i framtiden vil bli en trusel rettet mot det selv og den del av den kristne arv som det ønsker å holde på bare fordi den tar sikte på deres rettigheter likeoverfor andre mennesker, men kvitter seg med pliktene overfor Gud.

Det tyvende århundres håp ligger på ingen måte der det nittende århundre baserte sitt arbeid på. For dette er ikke et århundre med stadig mer tilfredse, heldige og godhjertede hedonister. Tvert imot, det er et århundre med mennesker som langsomt begynner å bli klar over at deres menneskenatur er noe langt dypere og tragisk enn de hadde ønsket å tro, og at det lange og stundesløse arbeid med religion og teologi som har satt merker etter seg overalt i det vi kjenner av menneskehistorien, sannere gjenspeiler det egentlige menneskebegrep og -problem. Her ligger håpet hos det 20. århundre. Og det er langt større enn det materielle program menneskene tok fatt på dette århundre med. Det er det alvorlige håp om en troens gjenreisning gjennom progressiv avkledning og kollaps, da menneskene gjennom hjemsøkelser og villfarelser oppdager at de ting som inntok plassen etter en tilsidesatt åpenbaring var falske guder, dyrket for lenge og for nesegrus.

Men selv om vår generasjon har nådd det punkt da mange erkjenner utilstrekkeligheten og den potensielle og aktuelle skaden som hefter seg ved en slik overdreven lovprisning av visse goder, så er det ennå langt igjen for de gamle guder definitivt er styrtet. Anden i dag synes nærmest å preges av en vidtgående redebønhet til å innføre Evangeliet der det egentlig ikke var tenkt nødvendig. En kommer til å tenke på den romerske keiseren som ønsket å finne en passende plass for Vår Herre i Pantheon blant de andre gudene der. Nei. Skolmer er alltid skolmer. Den forlorne sønn er ennå langt unna. Nytteløst å gå dit. Men der er tegn som tyder på en slags retur: tegn på oppstandelse og gjenfødelse, på noe nytt som hele tiden gror og tar form under jorden, tegn på pasjoner og prosjekter hos menn som akter å lage og styre en helt verdslig ordening, men som ubevisst blir et redskap i det guddommelige forsyns barmhjertige planer, tegn på at en åndelig død blir avverget og livet fornyet.

Påskehåpet må holdes levende i oss

Fra biskop dr. J. Mangers' påskepreken i St. Olavskirken, Oslo

«Herren er stått opp fra de døde, som han har sagt.» Det er den skjønne hilsen som himmelen i dag hilser oss med. Og det er Kirkens offisielle hilsen som denne påskemorgenen vekker oss med. Hva sier denne hilsen oss? Blir vi grepet i vårt indre, når vi hører disse jubelordene, eller lar de vårt hjerte tomt og likegyldig og kalt?

Da disse ordene hørtes for første gang i Jerusalem, var virkningen vidt forskjellig ettersom de klang i ørene på Jesu fiender eller i ørene på Jesu venner. Og slik er det ennå den dag i dag: i ørene på Jesu venner klinger de som et gledes- og seiersrop, som gir oss visshet for at med Kristi oppstandelse er også vår seier over all verdens ondskap sikret. I ørene på Jesu fiender klinger de som en hån og vekker tanker av hat og vrede og hevnlust. Hvem har rett? Hvilken virkning har de hos oss? Gjør de oss glade, tillitsfulle, seiersbevisst?

*

Dyp var Kristi apostlers og disiplers sorg over den gode Mesters bortgang. Med hele sin sjels glød og begeistring hang de ved ham. De hadde jo vært hans fortrolige venner i tre lange år. De tenkte på all den godhet han hadde vist dem, på de herlige ord han hadde talt til dem, på de velgjerninger han hadde gjort mot dem. Og de sørget like meget over hans verk som over hans person. Tvil på tvil trengte seg fram i deres hjerter. Var hans ord virkelig det evige livs ord? Skulle det håp han hadde vakt i dem enda gå i oppfyllelse? Var det ikke slutt med Guds rikes komme nå da hovedhjørnesteinen var blitt forkastet? Hadde ikke Kaifas og hans drabanter rett, hadde de ikke seiret?

Alle disse tanker la seg som en svær stein på deres hjerter, en stein likså tung og vanskelig å velte bort som den som lukket Jesu grav. Og i sin nød og i sin bønn har de sikkert kalt på Mesteren og tryglet ham å komme tilbake, men deres mot sank når de tenkte på den store steinen: «Hvem skal velte steinen fra graven?»

Men steinen ble veltet bort og Jesus kom. Fra graven vendte han tilbake til livet. Og disiplene falt på kne, tilba ham og ropte: «Min herre og mester, min Gud og mitt alt.» Og fra det øyeblikk av har Jesu sak gått seierrik gjennom verden, vel helt anderledes enn apostlene hadde drømt om, ja helt annerledes enn noe menneske noensinne hadde kunnet tenke det. Men seieren var så stor, så herlig at menneskene ennå den dag i dag faller på kne og roper: «Min herre og min gode mester, min Gud og mitt alt.»

«Hvem skal velte steinen bort?» Slik sukket de første kristne, denne lille flokk i det veldige hedenske romerske rike. Disse forfulgte mennesker som måtte skjule seg under jorden, og som måtte tåle ild og sverd og fengsel og ville dyr. Og likevel ble steinen veltet bort: ikke hedningenes ondskap og

overmakt seiret, men de kristnes kjærlighet og tro-skap.

Og således har det gått videre gjennom alle århundrene. Det fins neppe ett århundre da det ikke ble gjort forsøk på å tilintetgjøre kristendommen og gravlegge den. Det fins neppe ett århundre da de kristne ikke måtte sukke i angst og beven: «Hvem skal velte steinen bort?» Og alltid ble steinen veltet bort, ofte i det øyeblikk da det så mest håpløst ut og alt syntes å være tapt. Ordene om oppstandelsen ga de kristne mot og kraft til å holde ut. Og Kristi Kirkes sak har alltid seiret over fiendenes overmakt, fordi Gud, retten og sannheten er på hans side og fordi Kirken ikke har tapt noe av sin Gudskraft og Gudskjærlighet.

For noen uker siden sto jeg på Vatikanhøyden i det evige Rom og hadde den lykke å bli mottatt i privataudiens av vår Hl. Fader, pave Pius XII. Der i Vatikanet blir Guds rikes seier til levende bevissthet. Der *må* en bli overveldet av den ro og tillit som preger Kirkens øverste hyrde, trass i alle mørke skyer som henger over menneskeheten. Der taler alt om Kristi seier, om det gudommelige fjell som ingen storm kan rokke. I to tusen år har det stått, mens historien er blitt en veldig kirkegård for alle dem som har forsøkt å gjøre åtak mot det. Det er garantien for en seierrik framtid for den lære Kristus har satt segl på med sitt blod og sin oppstandelse, og for den Kirke han har grunnlagt på dette fjell.

Ja, den oppstandne Frelser går gjennom verden og gjennom verdens historie, og hvor han setter sin fot og legger sin hånd, der oppstår verker som ingen tid kan undergrave og ingen verdensmakt legge i grus. Og den som har øyne for å se Guds underverker, han ser Kristi triumf, Kristi Kirkes triumf, det godes seier over det onde, han ser Kristi fienders avmakt trass i overmenneskelig oppbud av krefter og momentane skinnseirer. Kristus lever i sin Kirke. Han lever i hver trosartikkel, i hvert bud, i hvert sakrament. Han lever i hver nåde vi mottar av hans gjennomstukne hånd. Jesu Kristi gravstein er blitt grunnsteinen til hele kristendommens veldige bygning. Steinen som lukket Kristi grav, steinen som ofte har ligget tungt på Kirken og dens barn er alltid blitt veltet bort, ja den er blitt grunnlaget for hans og hans Kirkes triumf.

Og hver gang påskeklukkene runger og jubler, går det en ny strøm av tro og håp gjennom verden, gjennom Kristi Kirke. Da fylles alle Kirkens barn med optimisme, med hellig iver og arbeidsglede for Guds rikes sak. Trass i de usikre og faretruende tider vi lever i, trass i frafall og lunkenhet hos mange innenfor Kirkens rekker, har vi det levende håp og den faste overbevisning at denne sak vil seire over verdens ondskap og overmakt. Englenes hilsen på påskemorgenen: «Han er oppstanden», er garanti for det.

Et opprop

Hver tidsepoke danner seg et Kristusbilde etter det behov som særkjenner tiden. Verden i dag roper etter kjærlighet, kjærlighet og atter kjærlighet. Hatet har hersket og hersker. Nå må kjærligheten hentes tilbake til menneskelivet. *Hentes*, for den finnes ikke lenger ekte og varm hos menneskene. Vi må gå til den rene klare kilden: *Gud*. Det var i sitt overskudd av kjærlighet at han skapte verden. I sitt overskudd av kjærlighet sendte han som alle menneskers far sin eneste guddommelige sønn til oss for å hente menneskehjertene tilbake til sin kjærlighet.

Kristus kunne *elske*. Han lærte menneskene at å elske er det høyeste. Selv elsket han menneskene slik at han lot seg tappe for siste bloddråpe for hans altelskende hjerte sa stopp.

Ingen kristen generasjon har forstått dette som våre senere slektledd. Hvorfor? Er det av primitiv vane: Den dyd man ikke selv har, tilskriver man gudene? Nei. Menneskene trodde lenge og sent at Gud, skaperen, var den strenge, refsende Gud. Alle Kristi venner gjennom tidene siden har visst det. De merket seg ordene: «Kom til meg alle som strever og har det tungt, og jeg vil gi dere hvile.» «Jeg er ydmyk og saktmodig av hjertet.»

Det er kanskje ikke lett for en som vil være mandig og oppreist i sin kristendom, primært å se Kristus slik. En vil selv helst ha det store ordet. En er da utstyrt med fornuft, intelligens, er *intellektuell*. Det kan da være ydmykende å gi etter for det Pascal kaller hjertets diktat, «lordre du coeur». Men det er ikke ydmykende. Det er visdom.

Som sagt, de senere katolske slektledd har innen fromhetslivet fostret tanken om Jesu altelskende hjerte med voksende pietet. Hjertet, symbolet på det sunne og gode, sentralorganet for liv, tegnet seg etter hvert tydeligere på Kristusskikkelsen som sto fram i deres meditasjon. Kunsten brøt over tvert med alle anatomiske betingelser og malte hjertet stort og rødt og tydelig på Jesu bryst: «Jesu hjerte, kjærlighetens glødende arnested: miskunn deg over oss.»

Andakten til Jesu hjerte er i dag den mest utbredte og levende i kirken og i hjemmene. De som ber, kjenner best tidens behov. De som ber i dag, ber derfor helst med blikket vent mot hjertet til Frelserens skikkelse. De som ber i dag vet nemlig at kjærligheten må *hentes* fra *urkilden*, der den springer ren og med helbredende kraft.

*

Med disse ord som innledning vil vi herved gjøre våre lesere kjent med et opprop som den kjente pater Mateo av Picpus-patrenes kongregasjon har latt utbre, — her i Norge ved sokneprest S. Hünen, Trondheim. Etter henstilling fra Hs. Høyverdigheit Biskopen gjengir vi hovedtrekkene i oppropet. Det står da til dem som er nevnt i sluttanmerkningen å treffe de bestemmelser som kan tjene til at den fred alle lengter etter — «Optatissima pax» (Jfr. Pave Pius XII.s juleencyklika, 1947) kan vinnes gjennom omvendelse til sanne kristne etter Jesu hellige hjerte.

«Hvem skal velte steinen bort?» Slik sukker mange forpinte og ulykkelige sjeler, som mest føler jordelivet som en kamp mot sorg og skuffelse. Men ser dere ikke hvorledes påskehilsenen er en kilde til livsmot, til en optimisme som vinner over *alt*? Ser dere ikke at påske er framtidens fest, sannhetens og rettferdens seiersfest? Vel er også *det* menneske som er fylt av påsketroen underkastet lidelsen og døden, men det seirer over lidelsen og døden. For døden er ikke avslutning, men begynnelse. Etter det jordiske hjem kommer det evige, hvor hver tåre tørres bort og smerten ikke er mer.

Påskebudskapet gir trøst og mot til tusener og millioner av mennesker, hvis kropp er dekket med livskampens sår, for det forkynner dem at en dag vil alle sårene bli forvandlet til hederstegn. Hvor meget livsmot, hvor megen kraft og begeistring strømmer ikke fra den oppstandne Frelseres grav, hvor mange steiner velter den ikke bort fra betyngede hjerter? Kristus vincit: Kristus seirer. I og med Kristus seirer også vi.

«Hvem skal velte steinen bort?» Hvor ofte sukker vi ikke således når sorg og nød, angst og tvil tynger vårt arme forpinte hjerte? A, vi lite troende! Lærer da ikke påskefesten oss at det ikke gis noe liv uten

død, at veien til den varige glede fører gjennom lidelsens og sorgens grav? På påskemorgen sto den drepte sannhet og rettferd opp av graven og lærte at vi må erverve oss retten til den sanne påskeglede i det vi går Kalvariebergets blodige stasjoner. Og derfor står den oppstandne Frelser ingen nærmere enn de lidende og kjempende sjeler. Vel kan sannheten bindes fast for en tid, godheten hånes, æren tres under føtter, men sluttelig velter de steinen bort og fortsetter sin seiersgang i påskemorgenens glans.

*

Er det disse tanker, er det denne bevissthet som griper oss når vi hører påskehilsenen: «Han er stått opp fra de døde?» Menneskeheten gjennomlever nå kritiske tider. Den forsøker å klare seg uten Kristus og hans Kirke. Men den må konstatere at den ikke kommer noen vei, at den taper av sin livskraft og sitt livsmot. Det er derfor vår oppgave å holde påsketroen og påskehåpet levende i oss, så levende at de er sterke nok til å velte bort alle steiner som kommer til å tyngte vårt hjerte. Da vil vi fra langfredagsmørket svinge oss opp til påskedagens glans og få del i Kristi seier, i den evige påskeglede.

Tunge uværskyer henger over oss. De er en bekreftelse av pave Pius XI's gripende ord: «Vi opplever den mørkeste time siden syndfloden.» Men, så tilføyde han smilende til: «Kirken har også et stort håp å holde seg til, for vi lever i *fylden av Jesu Hjertes nådetimer.*»

Når den moderne Sanhedrin med raseri og hell lar stormen bryte løs over oss, må vi forsvare oss mot hans antikristelige angrep. Vi må møte ham med hjerter som er fylt av apostolisk ånd, Han må støte på våre helt igjennom kristne heimer som festninger bygd på fjellgrunn.

Med dette for øye forbereder vi oss på *Jesu Hjertefesten* som faller i år på *den 4. juni*. Den må for den kristne familie bli en stor manifestasjon av tro og kjærlighet.

En bør derfor:

I. Ved en *novene* eller et *triduum* forberede de tronde til å feire denne fest med den størst mulige høytidelighet og den inderligste andakt. En bør også, for å etterkomme Frelserens ønske til den hl, Margareta Maria, feire festen på *fredagen etter oktaven av Kristi legemsfest*.

I soknekirkene og i klostrene holdes en *høytidelig gudstjeneste (høymesse)* og hele dagen igjennom *sonetilbedelse* foran det utstilte høyhellige sakrament. — I mange bispebyer holdes på denne dag en *pontifikal høymesse*.

II. Jesu Hjertefesten som overalt nyter stor popularitet, må bli til en «*folkemisjon*» for søknene og familiene. Den må ikke utelukkende gjøres til en vakker liturgisk fest, men til en kilde til fornyet og ivrig kristenliv. *Både forberedelsen og feiringen* av den må gå ut på å vekke og styrke i oss det eukaristiske fromhetsliv som Jesu Hjerter lærer så sterkt.

Festens ånd kan sammenfattes i disse fire punkter:

1) *Stor kjærlighet til den hl. Eukaristi*. Derfor hyppig, om mulig daglig bivåne den hl. messe og motta den hl. kommunion.

2) *Fellesbønn i hjemmet*. — Foreldrenes og barnas felles bønn bør bli til en sterk tradisjon i familien, særlig i den som har overgitt seg til kjærlighetskongen, så Jesu hjerte hersker over den. Familiens hyppige og gjentatte hengivelse til Jesu hl. hjerte er egnet til å innføre denne gode vane igjen.

3) *Botens ånd*. — Meget viktig er det også å minne om selvfornektingens, offerets og sonens ånd som skal råde i heimene, altså *botens lov*.

4) *Jesu Hjertes sosiale kongedømme*. — Endelig gjelder det, og da særlig i en tid da alminnelig lovløshet truer med å få overhånd, så sterkt som mulig å understreke de suverene rettigheter til Jesu Hjertes sosiale kongedømme. «Jeg vil herske ved mitt hjerte», har Frelseren sagt, og det «på tross av Satan og hans forbundsfeller». Han forkyntes jo som kjærlighetens konge som skal herske over familiene og følgelig over samfunnet overhodet.

Hele denne enkle, men kraftfulle forkynting skal være en «folkemisjon» til å forberede feiringen av Jesu Hjertefesten. Aksjonen gjelder klosterkommunitetene, tertiarerene, foreningene og ungdomslagene og den Katolske Aksjon. Alle må være med i denne apostolatets offensiv og føre den til en heldig avslutning 4. juni.

Anmerking. Oppropet er blitt sendt så tidlig ut for å gi sokneprestene, klosterforstanderne og styrene for de forskjellige foreninger god anledning til å publisere det og således å samle så mange som mulig om Jesu guddommelige Hjerter i junimåneden.

Katolske profiler av idag:

Dominikanerpater M. R. Loew, proletarenes misjonær

Av SONIA LÖCHEN

Det er like mange måter å tjene Gud på som det finnes gjøremål i verden. Ethvert arbeide, enhver oppgave, enhver evne vi eier kan vies til Gud og tjene til å utbre Hans rike på jorden. Ingen er for stor og ingen er for liten til å tjene Gud. Blant Kirkens helgener finnes alle slags mennesker representert, fra det største geni og ned til den enfoldigste analfabet, og deres virkefelt er mangfoldig som livet selv. Men målet er det samme for dem alle: hjelpe menneskene å finne fram til livet, det virkelige livet, livet i Gud. Så viktig er dette for oss mennesker at Gud selv steg ned på jorden for å fortelle oss det og for å vise oss hvorledes vi skulle nå fram til denne vår guddommelige bestemmelse. Og Han på sine tilhengere å fullføre det verk Han hadde begynt, ved å gå ut og lære alle mennesker det Han hadde lært dem. Og det er blitt gjort og gjøres stadig. Kristi lære bringes ut til hedningene og nye tilhengere vinnes for Hans sak. Men samtidig hermed skjer i dag det motsatte innen de land som fra gammelt av har vært kristne; flere og flere forlater kristendommen og setter sitt håp til vitenskapen og samfunnsreformatorene, til den menneskelige klokskap

alene. Og arbeidet for å vinne disse mennesker tilbake for Kristus, er blitt Kirkens aller viktigste oppgave.

I 1946 kom det ut en bok i Frankrike som heter: «En mission proletarienne» (Misjonsarbeidet blant proletariatet), skrevet av dominikanerpateren M. R. Loew, og det er en bok til å få forstand av, fordi forfatteren ikke bare peker på det som er galt, men også trekker opp meget bestemte retningslinjer for hvorledes man skal gå fram i arbeidet for å vinne proletariatet for Kristi sak. Og også denne gangen er det legfolket som kalles under fanene, særlig kvinnene.

Pater Loews bærende idé er at når det gjelder samfunnets aller ulykkeligste, de som ikke bare er fattige, men rent ut elendige, som ikke vet hvor de skal ta maten fra i morgen, er det ikke nok bare å bringe dem evangeliet eller eller gi dem almisser og så trekke seg tilbake til sitt eget gode hjem og varme seng; vi må ikke nøye oss med å dele våre rikdommer med dem, vi må også være villige til å la dem dele sine lidelser med oss. Vi må ikke bare fortelle dem hvorledes de skal bære seg ad, vi må vise dem ved vårt eksempel hvorledes vi ville

gjøre det, og det kan vi bare ved å leve under de samme vilkår. Og først da lærer vi til bunds å kjenne alle de vanskeligheter de har å kjempe med, og kan begynne å arbeide på deres løsning. «Når man vil redde en druknende,» sier Pater Loew, «må man kaste seg i vannet, og dessuten må man kunne svømme bedre enn den forulykkede.»

Pater Loew har ikke vært redd for «å kaste seg i vannet». I lengere tid har han levd i Marseilles verste slumkvarterer og delt alt med disse samfunnets ulykkeligste, deres arbeide og deres sorger og gleder; og det bilde av deres tilværelse han ruller opp for oss i sin bok, er så rystende at det ikke burde la noen som kaller seg kristen uberørt. Han sier selv at disse menneskene ikke lenger eier en eneste sjanse til å heve seg opp til en menneskelig tilværelse, det er som om hele befolkningen er gått i forråtnelse av mangel på fysisk og åndelig sunnhet. Han sammenlikner dem med frukt som er pakket altfor tett sammen i en kasse, og som derfor uvegerlig må gå i forråtnelse. Livet deres er ikke annet enn en eneste lang og håpløs kamp mot sult og arbeidsløshet, mot last og skitt og sykdommer, ja for manges vedkommende er det ikke lenger noen kamp, de bare lar seg drive lenger og lenger ut i elendigheten, uten krefter til å kjempe imot og uten håp om at det noen gang skal bli bedre. Det må regnes som et mirakel hvis en ung pike i disse omgivelser ikke ender på gaten i en meget ung alder. Kirken står maktesløs overfor all denne elendigheten så lenge den bare nøyer seg med å preke eller gi ut almisser. Kjærligheten til menneskene, som skal være kjennetegnet på Kristi Kirke, må ikke være av platonisk art. Den må ha alle en stor kjærlighets sanne kjennetegn: ønsket om å forene seg med den elskede og viljen til å ofre alt for sin kjærlighet, ja selv livet om det kreves. Den samme kjærlighet kjenner ikke forsiktighet, den ødsler med sine rikdommer, fordi den vet at kilden renner aldri tom.

Det var ikke lett for en prest å begynne livet blant Marseilles proletariat. Pater Loew ble mottatt med alle tegn på mistenksomhet blant en befolkning som, for å bruke hans egne ord: «er et hedensk folk hvor kristendommen bare lever som en slags gammel overtro.» — Kirken er for dem de rike, de mektige, regjeringen og borgerskapet, og presten er som oftest «mannen med de hvite hender», som bare så vidt kommer i kontakt med dem langt ute i periferien, og som ikke har noen riktig del i deres liv, fordi hans tilværelse er så helt annerledes enn deres egen. Han dukker bare opp ved begivenheter som begravelser og barnedåp og liknende. Å oppsøke en prest kunne jo ikke falle noen av dem inn, dertil står han i deres øyne altfor meget i en særstilling. Men Pater Loew klarte etter hvert å overvinne deres mistenksomhet. Litt etter litt oppdaget de at han — presten — ikke tok avstand fra dem fordi de var skitne, lastefulle og uvitende, og de så at hans kammers var like kummerlig som deres egne, bare litt renere og ordentligere. Og tilliten til ham vokste sammen med respekten for ham og for det han representerte, Kristi Kirke.

Det vil føre for langt å gå nærmere inn på alle Pater Loews opplevelser og erfaringer blant Marseilles proletariat. Det viktigste er hans advarsel til alle som kaller seg kristne og som med skrekk ser kommunismens frammarsj i alle Europas land. Det er blant de fattigste og elendigste mennesker kommunismen særlig finner sine tilhengere, fordi disse ulykkelige griper etter alt som kan

gi dem håp om å komme ut av sin nedverdiggende tilværelse. Det må dannes en kristen motfront, det må verves soldater som er villige til å forlate sin trygge, borgerlige tilværelse for å kaste seg ut i kampen i forreste ildlinje. De må virke som faldskjermtropper som slippes ned i fiendens land og danner «bruhoder» som gjør det mulig for de etterfølgende hovedstyrker å finne fotfeste og gå til fullstendig erobring av hele landet. Og Pater Loew har utarbeidet en fullt ferdig detaljert plan for «fallskjermtroppenes» operasjoner. Idéen er å innpode en frisk celle i det syke legeme, hvorfra ny sunnhet og nytt liv kan gå ut og gjennomstrømme hele legemet. Han kaller denne friske cellen for «la residence», og til dens opprettelse trenges ikke annet enn et par kvinner som er så besjelet av Kristi kjærlighet til menneskene, at de er villige til å forlate sin trygge, borgerlige tilværelse for å ta opphold midt i lastens og elendighetens verste sump, hvor livet er usikkert og fullt av farer for legeme og sjel. Pater Loew sier uttrykkelig at det bør være kvinner, fordi han mener at de er bedre skikket til nettopp denne oppgaven enn menn. Når de har funnet seg en passende bopel, går de i gang med å gjøre dette sitt nye hjem til det det skal være, «la residence du quartier», et samlingssted for kvarterets folk. De må holde åpent hus, en slags «salong», hvor det er adgang for alle som vil komme, og hvor det er så hyggelig og hjemlig at folk vil foretrekke det framfor å reke omkring i gatene eller sitte i skitne kaféer. Det må ikke ha noe preg av «kontor» med kartoteker og papir og blanketter som skal fylles ut, for det klientell de får har en inngrodd mistillit til alt som smaker av «departement». Der skal ikke drives veldædighet eller settes opp oppgaver eller statistikker. Man kommer der for å hygge seg og for å diskutere løst og fast, og få råd og veiledning i vanskelige spørsmål. Og det blir «vertinnens» oppgave å holde «konversasjonen» oppe på et sunt plan. Hun må derfor sitte inne med solide kunnskaper om sosiale og politiske spørsmål, slik at hun kan møte alle angrep fra kommunister og andre ikke-troende med Kirkens lære, og således virke som en motgift mot all den vranglære på det moralske og sosiale område som har vunnet så mange tilhengere i vår tid og som nå truer med å undergrave hele vår kultur. Men først og fremst skal hun virke ved sin nestekjærlighet som alle må merke har sitt utspring i kjærligheten til Gud, og derfor er hennes religiøse liv enda viktigere enn det praktiske arbeide blant menneskene, for det er jo fra Gud hun skal få alle de rikdommer hun skal dele ut blant sine brødre og søstre, og uten et indre liv fast forankret i Gud vil hun ikke bli i stand til å klare de store fysiske og åndelige påkjenninger hun utsetter seg for. Derfor bør hun gå daglig i messe og gi seg tid til minst 20 minutters betraktning hver dag. En gang hver 14. dag skal det være en «lukket dag» med taushet og åndelig samling eller intellektuelle studier, og en gang om året en retrett. Således holder «fallskjermjegeren» seg i stadig kontakt med hovedstyrkene, og risikerer ikke å omkomme ynkelig i fiendens land av mangel på forsyninger.

Pater Loew er helt på det rene med oppgavens vanskelighet, men han mener at den lønn man vil høste etter den glede man vil føle ved å leve som Kristi sanne etterfølgere, langt vil oppleve alle gjenvordigheter. Det er kjærligheten disse kvinner skal bringe ut til dem som ingen elsker, og derfor må de først og fremst kvitte seg med en mengde borgerlige fordommer. Likesom en lege

Nyhetsredaktøren i «Daily Worker» vender seg fra kommunismen og ber om å bli opptatt i den Katolske Kirke

Oppsiktsvekkende uttalelser til pressen av Douglas Hyde

Slik ser han ut, mr. Douglas Hyde, nyhetsredaktøren i «Daily Worker», som meddelte at han ikke lenger kunne være medlem av det engelske kommunistpartiet. Han hadde vært medlem i 20 år, men hendingene i Tsjekkoslovakia hadde tatt fra ham illusjonene. Til overmål meddeles det at han tenker på å bli katolikk.

(Dagbladet.)

Det vakte ikke liten oppsikt innen politiske kretser her da Oslo-avisene like før påske brakte telegrammer om at mr. Douglas Hyde, nyhetsredaktøren i Daily Worker, hadde meddelt pressen at han ikke lenger kunne stå som medlem av det engelske kommunistpartiet. Han hadde vært medlem i 20 år, men hendingene i Tsjekkoslovakia hadde tatt fra ham illusjonene. «Til overmål meddeles det at han tenker på å bli katolikk», meldte «Dagbladet». De engelske avisene slår nyheten stort opp, og det kristelige dagblad «Dagen», Bergen, gir et utførlig referat av mr. Hyde's uttalelser. Vi henter nedenstående fra «Osservatore Romano», som gjengir en artikkel mr. Hyde har skrevet med enerett for «International News Service», der han begrunner hvorfor han har tatt denne avgjørelsen mot kommunismen:

«Fra det øyeblikk Sovjet-Unionens regjering nektet å slutte seg til Marshall-planen og derved understreket sin anti-europeiske holdning, ble jeg overbevist både som engelskmann og som kristen at jeg ikke lenger kunne bli stående i det kommunistiske partiet. Også før denne opposisjonen mot Marshall-planen ble proklamert, lå Sovjets politikk klart i dagen: Den gjorde alt for å bringe nivået så lavt som mulig i de land som skulle ha fordel av Amerika-hjelpen. Hovedmålet for den sovjetiske politikken er representert i en tilsiktet politisk, økonomisk og industriell splittelse i Storbriannia.

I egenskap av redaktør for «Daily Worker»'s London-

ikke viker tilbake i vemmelse ved synet av væskende sår og stinkende pestbyller, må de ikke la seg skremme av last og synd, det er jo for å lege de sår synden har slått at de er kommet. Selv den elendigste og mest lastefulle må de behandle med kjærlighet og respekt, og elske ham fordi også han er et menneske som Gud elsker. Et menneske som ingen elsker er dømt til undergang, et menneske som alle forakter ender med å forakte seg selv. Det er kjærlighet og respekt disse elendige trenger mere enn reformer og nye lover, for allverdens systemer kan ikke ta kjærlighetens plass, og uten kjærlighet kan intet menneske leve. Evangeliet må ikke bare prekes blant disse mennesker, det må leves. Om man ikke kan nå dem ved Ordet alene, må man la dem få se med sine egne øyne hvorledes Kristi kjærlighet omsettes i handling, og gjennom menneskenes kjærlighet vil de finne fram til Gud, all kjærlighets evige kilde, og har de først funnet Ham, da er de ikke bare selvhjulpne, men også i stand til å hjelpe andre. Alt dette er jo i grunnen ikke noe nytt, det har vært praktisert så lenge Kirken har eksistert, men Paer Loew har ment at det nå er på tide å finne en form som passer til de nye samfunnsforhold og som tar direkte sikte på å løse de aktuelle vanskeligheter

Kirken i dag har å kjempe med, og det er ikke tvilsomt at det moderne proletariat ikke bare er et problem for samfunnet, men også for Kirken.

Man må ikke av ovenstående trekke den slutning at ikke de ulykkeligste skal hjelpes til å forbedre sine materielle kår. Alle sosiale forbedringer hilses med glede, men det det først og fremst gjelder for Kirken, er å vise at budskapet om Kristi kjærlighet ikke bare er vakre, tomme ord; men en levende og virksom realitet som med brennende kraft driver oss til å følge i Mesterens fotspor. Det var for å frelse menneskene fra syndens forbannelse at Kristus ofret sitt liv på korset, og det er for å frelse menneskene vi er blitt kalt til å være Hans medarbeidere, til å være kristne. Vi er bestemt til å være verdens salt, men det er ikke saltets oppgave å bli liggende i saltkaret, der gjør det ingen nytte. Det skal blandes i maten for at den skal bli velsmakende. Ingen feig forsiktighet eller egoistisk frykt for lidelser må holde oss tilbake. Vi må kaste oss ut i kampen, rustet med Kristi brennende kjærlighet og i klippefast tillit til Hans ord: «Frykt ikke, jeg har overvunnet verden.»

Sonia Løchen.

KULTUREN OG KIRKEN

Sven Stolpe skriver en katolsk roman: „Lätt, snabb och öm...“

Den meget omdiskuterte svenske forfatteren Sven Stolpe, har nylig sendt ut en roman på Bonniers Forlag i Stockholm. Under overskriften: «Kulturen och Kyrkan» skriver Robert Braun i det interskandinaviske katolske tidsskriftet «Credo», nr. 1/1948, følgende melding om «Sven Stolpes første katolske roman»:

«Handlingen spelar i efterkrigstidens Paris och går tillbaka till en i hela boken genomförd antites: å ena sidan «människomässan», symbolen av människans självtillbedjan, mest drastiskt skildrad i brottningskampen i Palais des Sports, och å andra sidan «den heliga mässan», åt vilken Stolpe ägnar en särskild hymn till förhärsligande av den gregorianska koralen. Mellan dessa båda poler spelar bokens figurer och scener. Mest dramatisk nog hos romanens hjälte, Kansdorf, en intellektuell svensk, som kämpar om den katolska sanningen. Då förf. uppenbarligen i denna gestalt har deponerat de starkaste autobiografiska motiven, får boken karaktären av en utvecklingsroman, av en bekännelse.

Men trots detta har vi här på samma gång att göra med underhållningslektyr, och det med en bra sådan. Sven Stolpe är en författare av format. Hans särskilda konst ligger däri att han från början till slut är spännande. Han arbetar med en serie scener, bilder, dialoger, monologer, som alla griper läsaren omedelbart, ja, ofta fascinerar honom. Romanen löper som en film. Bokens arkitektur, flätverket av motiven genomföres med kunnig hand: först så sent som vid slutet av andra delen sammanfattas alla trådar och slås knuten.

Vi äger i dag knappast en estetisk kategori, som bindande omskriver den katolska romanen. Allt är här ännu i vardande: vi har visserligen engelska, franska, tyska försök med var sin bestämda karaktär, men var tid trängtar efter nya former, som motsvarar vår situations särart.

En fordran får vi likväl beteckna som bindande: att glöden, som ger sig tillkänna bakom gestalterna och scenerna och utgör den egentliga impulsen till en sådan roman, måtte verka äkta och verkligen bli förnimbar. Och den förnimmes, om den är i stand till att t. ex. paralysera reportaget, som visar «människomässan» i dennas groteska förkastelse. Enbart här blir det uppenbart, om man har att göra med en verkligt katolsk roman eller med ett litterärt mackverk.

Därmed sammanhänger frågan, hurvida den katolska romanen, utan att vara långtråkig eller sötaktig, måste ge avkall på vissa framställningar, som profana romaner utan tvekan använder. På måleriets område har en Toulouse-Lautrec framställt bordeller: han fick lov att göra det, emedan för den profane målaren ej drages någon gräns. Men för den kristne konstnären och författaren drages gränser, som har sitt ursprung i den förvandlade själen — tänk på *all* kristen konst överhuvud från den första tiden genom alla århundraden; på dennas oerhörda, ständigt vakna tillbakahållande inför det numinösa. Visserligen finns det där även mycket profana ting, som t. ex. hos katedralernas korstolar och vattenkastare, men dessa ordnar sig in i det hela, synas förvandlade. Det moderna reportaget däremot övertar det profana på fotografiskt vis — utan förvandling — och frågan står kvar, i vilken mån den katolske konstnären får använda sådant, utan att därmed torpedera sina egna intentioner.

Grundantitesen i Sven Stolpes bok kommer väl knappast någon katolsk roman undan: motsatsen mellan världen och Kristus, mellan profant liv och Kyrkan, mellan «människomässa» och helg mässa. Huvudfrågan beträffar heller inte tillämpandet av detta tema utan sättet, *hur* det tillämpas. Just i detta avseende går Stolpe på ett rentav förebildligt sätt till väga. Vi finner hos honom en stor rikedom av mångahanda gestalter, som ur den

utgave er jeg blitt helt klar over denne politikken hos Sovjet. Som et klart eksempel kan nevnes at det engelske kommunistpartiet har fått tak i et avskrift av en rapport som engelske eksperter hadde avgitt om hvilken situasjon England ville komme i dersom Marshall-planen ikke ble godkjent og iverksatt. Nevnte rapport regner med at 2,5—3 millioner blir arbeidsløse og at nasjonen må underkaste seg en ytterligere rasjonering på levnetsmidler. — I stedet for å komme regjeringen og nasjonen til hjelp, har kommunistpartiet bevisst lansert en sabotasje-kampanje innen produksjonen og en serie agitasjoner og streiker uavhengig av de respektive arbeiderorganisasjoner.»

Mr. Hyde forteller videre hvordan begivenhetene til fulle har vist at den såkalte kommunistiske frihet har ødelagt den orden verden hadde funnet fram til uten å tilføre den goder eller forbedringer av noe slags, men tvert imot fremmet kaos, kynisme og åndelig apati. «Men dersom — og det stemmer — den Katolske Kirke går i bresjen og stadig mer utbrer sin sosiallære med voksende kraft og energi, er der enda gode utsikter og håp for kristendommen», slutter mr. Hyde.

I en uttalelse til pressen forteller mr. Hyde om hvordan han, etter at illusjonene falt, én etter én, søke å finne svar på problemene fra et annet hold enn det kommunistiske. «Jeg fant det i den katolisisme som en gang «bant hele kristenheten sammen i én tro,» sier han. «Jeg har innsett at den Katolske Kirkes stadige appell om at verden må vende tilbake til de gamle moralske verdier og at menneskene seg imellom må handle på kristen basis, er svaret som kan tilfredsstille de sosiale, politiske og åndelige behov hos menneskeheten.

Derfor studerte jeg mer inngående den Katolske Kirke. Jeg vendte meg til den i oktober måned i fjor, og i de siste seks uker har jeg tatt regelmessig undervisning i Kirkens lære med henblikk på å bli katolikk.»

I et intervju med «Catholic Herald» uttaler mr. Hyde blant annet: «Det er for megen uenighet i verden i dag til at vi skal gå lett hen og kaste overbord det som allerede eksisterer — solidaritetstanken hos arbeiderne. Men denne enighet må løftes opp til et høyere mål. Den må bli utvidet til å omfatte alle rett-tenkende menn og kvinner. Etter min mening er dette en av de viktigste sosiale oppgaver den Katolske Kirke har.»

profana världen strävar till den heliga eller bliver kvar i var sin av dessa världar, men ingen enda av dem är konstruerad eller för den i boken härskande idéens skull färgad i svart och vitt. Stolpe har utan tvivel det rätta greppet inne: att låta livet självt tala. Han låter antitesen så att säga genomföras omedelbart av personer, som är människor av kött och blod — utan något undantag, men även utan något partitagande. I prästen och lekmannen uppenbarar sig för honom människans själ, den otrogne visar sig ej som demon, den troende ej som ängel. Ja, just den skeptiske hädaren, läkaren Lebrun, lär sig läsaren tycka om genom författarens kärlek, som förvisso inte mindre gäller Don Bosco-gestalten, abbé Maclair, som samlar omkring sig ligapojkarna från Paris och som «tok i Kristo» lider men är dock så lycklig. Alla figurer är i själva verket förkroppsligade variationer av den stora motsatsen. Men huvudmotivet är Kyrkan, den stora, eviga Kyrkan, det eviga Montmartre, som tronar ovan människovimlets Paris.

Denna förening av religiös övertygelse och god underhållningslektyr kan bli av stor nytta för Norden.»

HS. HÖYÆRVERDIGHET BISKOPEN vil i hele april måned oppholde seg på Vestlandet. Post til Vikariatet vil bli åpnet av sekretæren, pastor I. Hansteen Knudsen. Personlig post til Biskopen vil bli ettersendt.

HØYTID I HALDEN

I dagene 10.—12. mars ble der holdt en menighetsretrett under ledelse av pastor dr. G. Vranken, Oslo. Sokneprest Meeusen, som i den korte tiden han har virket i Halden, har gått varmt og energisk inn for sin menighet, hadde gleden av å se så godt som alle ta interessert del i retretten, som var ment som et viktig ledd i et bredt anlagt arrangement, med Hs. Høyærv. Biskopen som hedersgjest.

Søndag 14. mars holdt biskopen høymesse i kirken, som presenterte seg i omminnet og forskjønnnet skikkelse. Biskopen holdt festprekenen. Om ettermiddagen var det pontifikalandakt, og sokneprest Meeusen holdt en betraktning over Jesu lidelse.

Om aftenen holdtes menighetsfest i foreningslokalet, og der ble riktig festivitats over sammenkomsten med taler i ord og blomster.

Foruten disse oppmuntrende meldingene fra «Refus» har vi også merket oss den vennlige oppmerksomhet den stedlige presse viste biskopens besøk i Halden, bl. a. et interessant intervju med Hs. Høyærv. Biskopen om Kirkens skarpe stilling mot kommunismen.

«UNGDOMMEN TAR ORDET», se kunngj. s. 2.

St. Svithun menighet i Stavanger feirer 50 års jubileum

Den 13. mars 1898 velsignet biskop Fallize den nye St. Svithun kirke i Stavanger. Jubileet feires søndag 11. april, på festdagen for «den gode hyrde», i nærvær av Hs. Høyærv. Biskopen.

St. Olav sender herved St. Svithun menighet sine varmeste lykkønskninger!

Sokneprest dr. J. van der Burg 50 år

Det kan samtidig meldes at soknepresten til St. Svithuns menighet, dr. theol. J. van der Burg, 3. april fyller 50 år. Vi tar det derfor som gitt at de to jubileer vil gå hånd i hånd, men St. Olav vil gjerne foregripe begivenhetenes gang for sokneprestens vedkommende.

Helt fra sine første virkeår i landet — han kom etter sine studier i Rom til Oslo i 1924 — har pastor v. d. Burg vært en flittig bidragsyter til St. Olav og dagspressen på de steder han har virket. Men hans grundige theologiske viten og litterære interesser sprengte snart et tidsskrifts spalter, og vi fikk en rekke verdifulle skrifter til forsvar for den katolske tro. Vi nevner bøker som «Den spanske borgerkrig og Kirken», «Den katolske og den protestantiske inkvisisjon», «Det hellige skriftemål i motsetning til Oxford-gruppens form for syndsbejelse», «Det katolske trosprinsipp sammenlignet med det protestantiske» og «Hva sier Bibelen og tradisjonen om barnedåpen?» Men den bok fra pastor v. d. Burgs hånd som vel har nådd den største lesekrete, er uten tvil hans utmerkede bok om «Pavedømmet» som kom i 1946. Som en ser er det en ganske imponerende rekke arbeider den flittige sokneprest alt har fått fra hånden ved siden av sitt nidkjære virke i sjelesorgen. Siden han i 1932 tiltrådte som sokneprest i Stavanger har han med seig energi arbeidet for å få reist en ny og større Kirke for menigheten der. Og var det ikke for de vanskelige byggeforhold som hersker, ville nok St. Svithuns menighet på 50 årsdagen for den lille trekirkens innvielse sikkert ha kunnet feiret sitt jubileum i det kirkehus pastor van der Burg har tiltenkt sin menighet og strevsomt har skaffet midlene til.

St. Olav ønsker sin mangeårige medarbeider til lykke med jubileet med et varmt ønske om mange og lange rike år i arbeidet for Moderkirken i Norge.

N. K. K. F.

hadde ennå ikke avsluttet sitt landsmøte i Oslo da bladet gikk i pressen. Referat fra forhandlingene og fra festmøtet vil derfor måtte utstå til neste nr., 15. april.

ST. OLAVS FORBUND

NYE LAG. St. Olavs Forbund har siden nyttår fått tilvekst av to nye lag: St. Olavs-laget i Hønefoss og St. Olavs-laget i Tønsberg. Haugesunds lokal-ledd av S. O. F. har tatt opp igjen arbeidet, og starten lover godt. Vi ønsker alle tre lagene hjerteleg til lykke og velkommen til felles innsats for Kirkens sak!

HØNEFOSS. Laget hadde møte 15. februar med drøfting av forskjellige lagssaker, bl. a. studiesirkel for religiøse emner, planlegging og offentlig møte med foredrag, praktiske tiltak for menigheten, fellesreise og innsamling av brukte frimerker til inntekt for misjonene.

29. februar hadde laget atter møte. Sokneprest, pater Novatus Hutjens fra Oslo viste fram misjonsfilmen. Både filmen og paterens kåseri vakte den største interesse hos medlemmene. Laget arbeider under mottoet: «La oss bygge landet med arbeid og bønn!»

TØNSBERG. St. Olavslaget ble stiftet søndag 7. mars med 26 medlemmer. Til formann ble valgt dr. Leo Thielemann, øvrige styremedlemmer: Ole Kristiansen, Rolf Karlsen, Josef Peveri, alle tre Horten, og frk. Eva Thielemann, Tønsberg.

Laget er straks gått i gang med forarbeidet for stevnet på Løvøya. De tre styremedlemmene fra Horten, samt fru Jane Horgen og frk. Thielemann fra Tønsberg, ble valgt til arbeidskomité for stevnet.

LAGSARBEIDET FOR ØVRIG. Dessverre har bare få lag sendt inn melding om møter; de som har gjort det, fortjener takk og honnør. Spalten som St. Olavs redaktør så velvillig har stilt til rådighet for forbundet, vil gjerne styrke fellesskapet i arbeidet mellom lagene. Derfor har alle opplysninger om arbeidet omkring i vikariatet verdi for oss, og alt interesserer medlemmene. Send oss derfor referat fra møtene, selv fra de mest vanlige!

HALDEN. St. Olavslaget i Halden ble stiftet i fjor etter initiativ av sokneprest Borsboom. Trass i vansker med møterom holder laget fram med arbeidet. 10. februar ble det holdt generalforsamling. Etter forslag av soknepresten, Peter Meensen, ble det enstemmig vedtatt at laget skal gå fullt inn for å støtte forbundets arbeid i vikariatet samtidig som det tar seg av praktiske tiltak i menigheten. Planer om offentlige møter med foredrag o. m. a. står på programmet for laget.

Nytt styre: Fru Ellen Bentzen, formann, Sigfred Bergstrøm, varaformann, frk. Anna Larsen, sekretær, Julian Bozenski, kasserer. Utsending til Centralstyret: frk. Anna Larsen.

STABEKK. Generalforsamlingen i St. Olavslaget hadde samlet fullt hus. Dagsordenen ble greit avvirket under ledelse av formannen, Wenzel Weber. Nytt styre: Wenzel Weber, formann, Ib Berrum, sekretær, frk. Sævig, kasserer, fru Weber, varamann. Arbeidsutvalg: Fridtjof Wasler, fru Hiorth-Schøyen, frk. M. Lunevski. Revisor, herr Boetje.

I tilknytning til generalforsamlingen var det selskapielig samvær helt preget av den intime og varme stemning som råder i Stabekk menighetslag. Pastor Høgh gledet oss med et kåseri: «Fra Stiklestad til Nidarosdomen», ledsaget av utmerkete lysbilder.

OSLO. Trass i den korte tiden til forberedelse hadde St. Olavslaget i St. Olavs menighet under sin nye formann Dag Jensen fått i stand en meget vellykket tilstelning onsdag 17. mars i St. Sunnivaskolens sal. Valget av program var helt preget av fastetidens ånd og mening: En film av Jesu liv fra vuggen til graven, ledsaget av musikk av herr Rolf Østbye.

Filmen ga et godt bilde av frelsesverket, ikke minst var

lidelsen framstilt med gripende realisme, og herr Østbyes vakre musikk skapte den rette stemning av alvor over framvisningen. Dessverre var filmen litt overeksponert, så den derfor virket noe mørk og utydelig.

Dette tiltaket av St. Olavslaget viser praktisk grep på arbeidet og lover godt for framtiden. Trass i knapp tid for kunngjøring hadde 140 tilskuere funnet veien til framvisningen.

FREDRIKSTAD. På grunn av feilmelding til spalten var det dessverre en del feil i referatet fra generalforsamlingen i St. Olavsforeningen, Fredrikstad. Det nye styret er: Formann: fru Ulla Vedel Berrum, varaformann Oivind Christianesen, sekretær fru Meta Sørensen, kasserer fru Gunhild Thoresen, tillitsmann for ungdommen Ragnar Plünnecke.

ARBEIDSUTVALGET. Arbeidsutvalget har hatt møter 18. februar og 19. mars, dessuten fellesmøte med Lovøykomitéen 27. februar og fellesmøte med sokneprestene og styremedlemmene for lagene i Oslo og omegn 11. mars.

På møte i Arbeidsutvalget 18. februar ble det fastsatt at de ordinære møter i Arbeidsutvalget skal holdes på fredagen som følger nærmest etter den 15. i hver måned. Lagene gjøres oppmerksom på dette, så de i god tid kan sende inn saker til drøfting.

Komitéen for Lovøystevnet er: Fra forbundet: Kr. Tangstad og Aage Fabian, fra Ungdomsforbundet Gerhard Langfeldt og frk. Martha Ellingsen, fra Spiderne Stein Moen. Formannen i forbundet er selvskrevet medlem av komitéen, forbundssekretæren fungerer som sekretær, og forbundets generalsekretær skal ta seg av forbindelsen med pressen. Nytt møte er fastsatt til 12. april. Eventuelle forslag må være kommet inn til denne dato.

Fellesmøtet mellom forbundsstyret og sokneprestene og styrene for lagene i Oslo og omegn den 11. mars droftet retningslinjer for lagsarbeidet i Oslo. Generalsekretæren, pastor Høgh, innledet, og diskusjonen som fulgte var livlig, saklig og utpreget positiv. Tanken om en Oslo Krets av S. O. F. fikk varm tilslutning. Samtlige innlegg i debatten vitnet om full forståelse av samarbeidet og ko-ordineringen i foreningslivet. Møtet ga rike lofter for framtiden. Godviljen vinner alltid fram, selv gjennom vansker!

Møtet i Arbeidsutvalget 19. mars hadde ikke mindre enn 16 saker å ta stilling til. Bl. a. ble nye lover for St. Olavslaget i Halden godkjent, forslag til Sentralstyremøtet om foredragsreiser og forlagsarbeidet drøftet. For Sentralstyremøtet på Hamar lørdag 17. og søndag 18. april er denne dagsordenen satt opp: 1. Protokoll fra Arbeidsutvalget. 2. Regnskap. 3. Avtalen om kollektiv tilslutning av Ungdomsforbundet. 4. Avtale om kollektiv tilslutning av søsterkongregasjonene. 5. Samarbeidet med de nordlige prefekturer. 6. Avgjerd om foredragsreiser for vårsemesteret. 7. Ordningen av forbundets forlag. 8. Stevnet på Løvøya. 9. Tiltak for jubelåret 1950 (pilgrimsferd til Roma). 10. Avgjerd om sted for neste Sentralstyremøte. 11. Arbeidet i menighetslagene. 12. Eventuelt.

Innkalling til møtet ble sendt ut til alle instanser for påske. Vær vennlig å sende melding om utsendinger snarest til Forbundskontoret, Akersvegen 5, Oslo.

Etter oppfordring minner vi formennene i lagene om at rundskriv fra forbundet skal leses opp på lagsmøtene.

På grunn av manglende svar fra enkelte lag og praktiske hindringer er utsendelsen av de tilbudte skrifter blitt forsinket. De blir sendt i nærmeste framtid sammen med kartotekkort for lagene og — håper vi — medlemsbøkene, som ble lovet oss fra trykkeriet allerede lenge for påske.

Engelsk katolsk familie ønsker å åpne sitt hjem i nærheten av London for en familie på to voksne og to barn i et tidsrom av 2—3 uker i månedene mai, juni og august mot å motta samme gjestfrihet i to uker i juli måned i Bergensdistriktet. Nærmere ved henvendelse til det katolske sokneprestembete i Bergen, Christiesgt. 16.

OSCAR J. HANSSEN

Haugesund

Brilleoptik — Fotooptik

KJØP
DERES
hos
KAFFE
Gunder Strømme, Kristiansand

Alt for sykepleien

T. S. JACOBSEN

Begravelsesbyrå

Ullevålsv. 1, Oslo.
Tlf. 33 23 34 - 33 22 46
Privat 55 85 50 - 69 43 72

Skadeforsikring

Brann - Innbrudd
Glass - Vannledning
Huseieransvar - Hus-
leieavbrudd etter brann

HJEMMELAGET ITALIENSK MAKARONI

G. Battistoni

Utsalg:
Bjordam kaffeforretning
Bygdø Allé 3 - Tlf. 44 80 81 - Oslo

J. L. NERLIEN A-S
NEDRE SLOTTSGT. 13 - OSLO
ALT I FOTO

HANS KARLSEN MALERFORRETNING

Utfører all slags
malerarbeid.
Tordenskjoldsgt. 6 B.
Tlf. 41 07 76 — Oslo

TAPETHUSET

Tordenskjoldsgt. 6 b, Oslo.

Tlf. 41 07 76.

Tapeter — Linoleum.

Spesialforretningen i

RUSTFRITT STAL

for sykehusene

KNUT JUUL CHRISTIANSEN

Stortingsplass 7 II (Morgenbl. gård)

Tlf. 33 36 24 - Oslo

Tlgr.adr.: RUSTFRIKNUT

Johan Olsen & Sønner

Murmester og entreprenørforretning

Kongensgt. 17, Oslo.

Etabl. 1896.

Telf. 42 50 85 - 42 52 23

Trykksaker — Protokoller
Kontorrekvisita

WITTUSEN & JENSEN A/S

Tlf. 42 18 80 (centralbord) - Oslo

FREDRIK HVEDING

Tekn. Kem. Fabrikk og Farvehandel
Kirkegt. 3, Oslo

Telefon: butikk 42 30 63
kontor 42 15 22 - 41 60 79

NEBB

er stedet for
alt elektrisk

Ø. Slottsgt. 8, Oslo Telefon 42 19 54

Eivind Brosstad

Såpefabrikk
Telefon 42 67 04
Vognmannsgt. 8 - Oslo

BEGYNN OG SPAR!
DET KOMMER DAGER
ETTER DISSE.

„KLAR”
Fåes i banker over hele landet

Beste
og hurtigste
slipemiddel
for lager og
ventiler